

Aan

De minister van Financiën van Sint Maarten

Adres kantoor Curaçao
De Rouvilleweg 39
Willemstad, Curaçao
Telefoon (+5999) 4619081

Adres kantoor Sint Maarten
Frontstreet 26
Convent Building
Philipsburg, Sint Maarten
Telefoon (+1721) 5430331

Adres kantoor Aruba
L.G. Smith Boulevard 68
La Piccola Marina
Oranjestad, Aruba
Telefoon (+297) 5832800

Datum

26 juni 2024

Ons kenmerk

Cft 202400070

Pagina

1/6

Uw kenmerk

E-mail info@cft.cw
Internet www.cft.cw

Bijlage

Onderwerp

Uw reactie op het advies bij de vastgestelde begroting 2024

Geachte mevrouw Gumbs,

Op 29 mei 2024 adviseerde het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Cft) bij de vastgestelde begroting 2024 van Sint Maarten.¹ Het Cft deed hierbij zes aanbevelingen om de begroting aan te passen. Het Cft verzocht u om uiterlijk op 12 juni 2024 aan te geven hoe Sint Maarten invulling geeft aan deze aanbevelingen en dit te verwerken in een ontwerp-begrotingswijziging (OBW). Op 12 juni 2024 ontving het Cft uw reactie.² Op grond van artikel 12 lid 5 van de Rijkswet financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Rft) ontvangt u hierbij de reactie van het Cft op uw brief. Het Cft stuurt deze reactie in afschrift aan de Staten van Sint Maarten.

Oordeel

Op basis van uw brief kan het Cft nog niet vaststellen of de begroting, na de door u voorgestelde aanpassingen, aan de normen van de Rft zal voldoen. Hiervoor is de uitwerking in de OBW 2024 bepalend. In uw reactie geeft u aan dat Sint Maarten in de OBW vijf van de zes aanbevelingen van het Cft zal overnemen. U past de begroting aan op basis van de meest recente realisatiecijfers en zorgt voor beheersing van de lasten. Ook herziet u de invoering van de toeristenheffing en de verkoop van de aandelen Winair. Daarnaast houdt u rekening met de uitvoeringscapaciteit voor de investeringsprojecten. De aanbeveling met betrekking tot de tekortcompensatie neemt u niet over. Het Cft is positief over uw toezeggingen. Het is nu zaak dat u deze toezeggingen adequaat verwerkt in de OBW 2024 en u daarbij tevens een passende invulling geeft aan de wettelijk verplichte tekortcompensatie.³ De aanbevelingen van het Cft bij de begroting en uw reactie daarop zijn verder toegelicht in bijlage 1.

Toelichting

Tekortcompensatie

Sint Maarten realiseerde in de periode 2011-2023 een (voorlopig) tekort van ANG 594 miljoen.⁴ Dit tekort dient door het land gecompenseerd te worden. Desondanks geeft u in uw reactie aan de aanbeveling van het Cft over tekortcompensatie niet over te nemen. U bent voornemens om bij de vierde uitvoeringsrapportage (UR) van 2024 een plan op te nemen waarmee u invulling geeft aan de wettelijk vereiste tekortcompensatie. Gezien de omvang van het totaal te compenseren tekort, en mede op basis van het voorlopige overschot van ANG 16 miljoen in 2023, blijft het Cft van oordeel dat een overschot van minimaal 0,5 procent van het bruto binnenlands product (bbp) redelijk en haalbaar is in 2024. Het niet (tijdig) kunnen invoeren van een toeristenbelasting aan de grens en het verhogen van de lasten hebben een negatief effect op het verwachte resultaat voor 2024. Dit vraagt om een verdere bijstelling van de begroting. Het Cft roept u op een maximale inspanning te leveren om ook in 2024 tot een positief resultaat te komen van minimaal 0,5 procent van het bbp (ANG 16 miljoen). In reactie op de eerste UR van 2024 verzocht het Cft u om het plan waarmee Sint Maarten meerjarig invulling geeft aan de tekortcompensatie zo snel mogelijk te overleggen.⁵

Investeringsen

Het is positief dat Sint Maarten vanaf 2023 verschillende investeringsprojecten opneemt in de begroting. Hierbij is echter wel van belang dat u rekening houdt met de capaciteit voor uitvoering van deze investeringen. De bouw van een nieuwe gevangenis en overheidsdeelneming GEBE vergen in 2024 (mogelijk) aanvullende middelen. Voor de gevangenis deed u op 17 juni 2024 een separaat leenverzoek.⁶ Het Cft reageerde op 19 juni 2024 en verzocht u het leenverzoek in de OBW 2024 te verwerken en verder toe te lichten.⁷ Ook over een eventuele oplossing voor GEBE adviseert het Cft in de OBW 2024 verdere helderheid en toelichting te geven.

Begroting 2025

De Rijksministerraad (RMR) verzocht u op 16 februari 2024 om tot een planning en tijdige vaststelling van de begroting 2025 te komen.⁸ Sint Maarten presenteerde op 12 maart 2024 een planning voor het begrotingsproces 2025.⁹ Volgens deze planning had u de ontwerpbegroting 2024 op 31 mei 2024 aan het Cft moeten aanbieden voor advies. Sint Maarten haalde deze deadline niet. De minister van Financiën van Sint Maarten gaf op 31 mei 2024 aan dat een nader tijdspad voor de begroting 2025 wordt gecommuniceerd, na afronding van de begrotingswijziging 2024.¹⁰ Het Cft voorziet wederom het risico op een te late vaststelling van de begroting en verzoekt u bij de aanlevering van de OBW 2024 met een nieuw tijdspad voor de begroting 2025 te komen, om zo een tijdige vaststelling te realiseren.

Vervolg

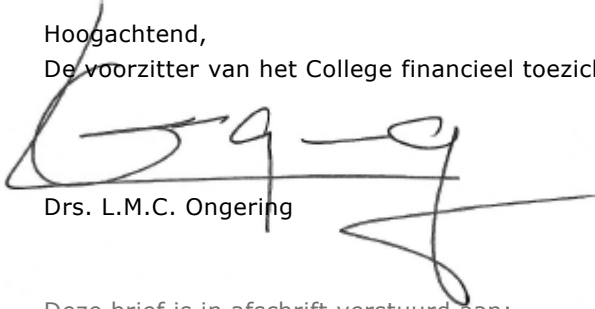
Het Cft verzoekt u uiterlijk op 3 juli 2024 op basis van artikel 13 lid 1 te reageren en deze reactie te voorzien van de toegezegde OBW 2024. Hierbij ontvangt het Cft ook graag de planning om tot een tijdige vaststelling van de begroting 2025 te komen.

Kenmerk
Cft 202400070
Blad
3/6

U gaf aan bij de OBW 2024 ook de door het Cft verzochte zienswijze op de status van de schuld van de zorgfondsen aan de andere fondsen van het Uitvoeringsorgaan Sociale en Ziektekosten Verzekeringen en de ontbrekende jaarrekeningen en rapportages van collectieve sector en de andere overheidsentiteiten aan te leveren. Op basis van uw reactie en de OBW zal het Cft bepalen of de begroting voldoet aan de normen van de Rft of dat de RMR moet worden bericht.

Ik verwacht u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
De voorzitter van het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten

Drs. L.M.C. Ongerling

Deze brief is in afschrift verstuurd aan:
De voorzitter van de Staten van Sint Maarten
De minister-president van Sint Maarten
De secretaris-generaal van het ministerie van Financiën van Sint Maarten

Bijlage 1: Aanbevelingen Cft en reactie van Sint Maarten

Het Cft constateerde in zijn advies van 29 mei 2024 dat het Cft niet kan vaststellen of de begroting 2024 voldoet aan de normen van de Rft. De baten en lasten zijn niet realistisch begroot. Ook ontbreekt onderbouwing bij de voornemens tot de invoering van een toeristenheffing en de verkoop van de aandelen Winair. De begroting is onvoldoende toegelicht en niet ordelijk en controleerbaar. Ook acht het Cft de investeringsvoornemens onrealistisch vanwege de beperkte uitvoeringscapaciteit van Sint Maarten.

Het Cft deed daarom de volgende aanbevelingen:

1. Baseer de raming van de baten en lasten op de meest recente realisatiecijfers. Pas de rentelasten aan conform de afspraken over de herfinanciering van de liquiditeitssteunleningen.
2. Herzien de voornemens tot het invoeren van een toeristenheffing (ANG 9 miljoen) en de verkoop van de aandelen van Winair (ANG 13 miljoen) op basis van uitvoerbaarheid en pas de begroting hierop aan.
3. Zorg voor een structurele beheersing van de begrote lasten en voorziet deze van een adequate onderbouwing.
4. Wijzig de begroting zodanig dat deze vanaf 2024 overschotten op de gewone dienst laat zien van minimaal 0,5 procent van het bbp. Dit betekent een overschot van ANG 16 miljoen in 2024.
5. Voorzie de voorgenomen investeringen voor 2024 van voldoende onderbouwing. Houd hierbij rekening met de beperkte uitvoeringscapaciteit en de late vaststelling van de begroting. Voorzie de meerjarige kapitaaldienst van een toelichting en start met het opstellen van een meerjarige investeringsagenda.
6. Stel een meerjarige liquiditeitsplanning op, op basis waarvan aflossing en eventuele noodzaak van (herfinanciering van) leningen kan worden beoordeeld.

Op 12 juni 2024 ontving het Cft uw reactie op deze aanbevelingen. Deze is hieronder per aanbeveling samengevat.

Aanbeveling 1: Raming van de baten en lasten

Op basis van de realisatie uit de vierde UR 2023 en de eerste UR 2024 is Sint Maarten voornemens om de belastingbaten met ANG 10 miljoen neerwaarts bij te stellen. Ook bent u voornemens de verkoop van de aandelen Winair (ANG 13 miljoen) en de toeristenbelasting (ANG 9 miljoen) uit de begroting te halen. In totaal geeft u aan de baten met circa ANG 32 miljoen neerwaarts bij te stellen. Ook de aanbeveling over de rentelasten voor de liquiditeitssteunleningen neemt u over.

Aanbeveling 2: Winair en toeristenheffing

Sint Maarten zal de voornemens voor de verkoop van de aandelen Winair en de invoer van een toeristenheffing herzien (zie aanbeveling 1).

Aanbeveling 3: Structurele beheersing van de lasten

Sint Maarten is voornemens de lasten met minimaal ANG 32 miljoen neerwaarts bij te stellen. Deze bijstelling is gebaseerd op de realisatie uit de vierde UR 2023 en de eerste

UR 2024. Met name de personeelslasten en de lasten voor goederen en diensten worden neerwaarts bijgesteld.

Aanbeveling 4: Tekortcompensatie

U geeft aan eind 2024 een positief resultaat op de gewone dienst te verwachten. De aanbeveling van het Cft om de begroting zodanig aan te passen dat deze een overschot van minimaal 0,5 procent van het bbp toont, neemt u niet over. Gezien de omvang van het totaal te compenseren tekort, en mede op basis van het voorlopige overschot van ANG 16 miljoen in 2023, blijft het Cft van oordeel dat een overschot van 0,5 procent van het bbp redelijk en haalbaar is in 2024. Het Cft verzocht u het plan waarmee Sint Maarten meerjarig invulling geeft aan de tekortcompensatie zo snel mogelijk te overleggen. Het Cft acht het positief dat u werkt aan een plan om toekomstige overschotten op de gewone dienst vooraf te alloceren.

Aanbeveling 5: Investeringsambitie

Het Cft acht de investeringsambitie in de begroting 2024 niet realistisch. Ook zijn niet alle voorgenomen investeringen voldoende onderbouwd. U geeft aan de investeringsambitie voor 2024 te herzien, en enkele projecten door te schuiven naar 2025. Op dit moment voorziet u voor 2024 een investering in de nieuwe gevangenis en een mogelijke investering in de Mental Health Foundation en GEBE.

In het getallenboek heeft Sint Maarten een eerste aanzet gedaan om tot een meerjarige investeringsagenda te komen. Nadat de voorgenomen investeringsprojecten voor 2024 adequaat zijn toegelicht in de begroting, zal de meerjarige investeringsplanning verder worden uitgewerkt.

Aanbeveling 6: Meerjarige liquiditeitsplanning

U geeft aan dat het liquiditeitsoverzicht uit de uitvoeringsrapportages ook wordt opgenomen in de OBW 20205. Hieraan wordt ook een liquiditeitsprognose voor 2025 toegevoegd.

Kenmerk
Cft 202400070
Blad
6/6

Bijlage 2: Eindnoten

¹ Cft, kenmerk Cft 202400060, Advies bij de vastgestelde begroting 2024, d.d. 29 mei 2024.

² Ministerie van Financiën, ref. no. 5120, Response to article 12 advice CFT, d.d. 12 juni 2024.

³ Artikel 18 van de Rft.

⁴ Sint Maarten realiseerde in de periode van 2011-2023 een (voorlopig) tekort van ANG 594 miljoen.

⁵ Cft, kenmerk 202400069, Reactie op de eerste uitvoeringsrapportage 2024, d.d. 25 juni 2024.

⁶ Ministerie van Financiën, ref. no. 5120-A, Loan Request for Prison Investment Project, d.d. 17 juni 2024.

⁷ Cft, kenmerk 202400068, Reactie op leenaanvraag nieuwe gevangenis, d.d. 19 juni 2024.

⁸ Ministerie van BZK, kenmerk 2024-0000143328, Behandeling Cft bericht in Rijksministerraad 16 februari 2024, d.d. 14 maart 2024.

⁹ Ministerie van Financiën, Budget 2025 Time schedule, d.d. 13 maart 2024.

¹⁰ Ministerie van Financiën, ref. no. 5094, Update on timeline budget 2025, d.d. 31 mei 2024.